

НАСТІЛЬНА
ГРА

БОНУС

ЗАХОДИМІ
ЗАВДАННЯ ДЛЯ
ТЕБЕ

Там, де ти не був...

Бунук 6 (121)

США, штат
Нью-Мексико

Незабутні пригоди в пошуках ГОЛОВНОГО

Це літо друзі-Вартові знову проводять у дідуса Якова. Штаб на горищі не стоїть порожнім: у гості навідуються друзі, з якими Вартові заприятелювали минулого року. Вони разом ходять до річки, допомагають дідусеві, беруть участь у Zoom-зустрічах Клубу Вартових Дружболандії, які допомагають організовувати батьки. Цікавих справ так багато, що довгі літні дні проминають непомітно.

Останній тиждень виявився дощовим. Це були не літні короткочасні, а якісь не за сезоном затяжні зливи. Про річку й прогулянки годі було й мріяти, тому друзі вигадували собі хатні ігри.

– Пограймо сьогодні у «Світлофор»! – запропонувала Марійка. – Місця на горищі вдосталь. А ще відсунемо вбік столи та стільці...

– Для цієї гри потрібно відняти якомога більше різнокольорових речей! – загорілися діти й узялися звільняти місце для забави.

– Ти знаєш правила цієї гри? – запитав у дружини дядько Володя.

Батьки й дядько Петро приїхали до дідуса разом із дітьми.

– Вибирають ведучого, він стає в центрі й повертається спиною до решти гравців. Ведучий називає колір, а учасники шукають його на собі: одяг, взуття, аксесуари – усе згодиться. Якщо такий колір є, потрібно доторкнутися до нього рукою й перейти на інший бік.

– А якщо немає? – поцікавився тато, мимоволі оглядаючи свій одяг.

– Якщо немає, то треба встигнути перебігти й не дати ведучому до себе доторкнутися, – відповіла мама. – Минулого разу діти придумали додаткове правило: якщо в тебе дві речі потрібного кольору, то до однієї ти доторкаєшся сам, а іншою може скористатися твій друг.

– Молодці! – похвалив тато.

Тим часом діти вже звільнили місце для гри й промовляли лічилку. Першим випало бути ведучим Яші. Він вийшов у центр, відвернувся й промовив:

– Я вибираю... буз... ні... Помаранчевий колір!

Яша швидко обернувся: помаранчевий колір виявився тільки на Марійчиній шпильці. Дівчинка сміливо перейшла на інший бік, а Яша приготувався ловити перебіжчиків. Хлопчик-сусід Гриць не зміг ухилитися від спритного Яші, тож тепер він став веду-

чим. Замислившись, хлопчик трохи по-мовчав, а потім радісно промовив: «Сизий!»

Діти розгубилися. Вони не знали, що це за колір. А дорослі знали, але мовчали. Їм було цікаво побачити, як діти впоратимуться із цим завданням.

– Я чув про сизий ніс, але який він на вигляд, не знаю, – знизав плечима Тишка. – Грицю, а ти сам знаєш, який це колір?

– Авжеж, – з усмішкою кивнув Гриць. – Такий темно-сірий із синювато-білуватим відтінком. Словом, як голуб.

Такого кольору ні в кого не виявилось, і Грицеві вдалося спіймати перебіжницю – Марійку. Дівчинка відвернулася від друзів і замислилася, який колір назвати. І раптом згадала:

– Колір непритомної жаби!

Такого кольору не очікував ніхто. Спочатку панувала тиша. Потім гучно розсміявся дядько Володя, а за ним – і решта.

– Немає такого кольору! – нареготавшись, почав сперечатися Михайлик. – Ти його вигадала!

– А от і є, я його в Інтернеті бачила, – наполягала на своєму Марійка. – Не віриш – пошукай.

Шукали незвичайний колір усією компанією й справді знайшли. Виявилось, що це зеленувато-сірий. Звісно, його ні в кого не було, довелося перебіжчикам прориватися на інший бік. Гра тривала довго. Які тільки кольори не називали!

Щоб розкрити таємниці Дружболандії та стати її Вартовим, тобі знадобляться спеціальні КЛЮЧІ. Ось вони:

ДРУЖБОЛАНДІЯ – прекрасна Небесна країна, у якій панують добро та любов.

ТВОРЕЦЬ І ПРАВИТЕЛЬ країни – Бог.

СТАРОДАВНЯ КНИГА – це Біблія, у якій записані головні закони Дружболандії.

СЛІДИ ДРУЖБОЛАНДІЇ – це все добре й прекрасне на нашій планеті, що нагадує нам про Небесну країну.

ВАРТОВІ ДРУЖБОЛАНДІЇ – люди, які шукають і зберігають у своєму серці ці сліди.

Через деякий час мами покликали всіх обідати, а потім дядько Петро виконав свою обіцянку, розповівши про подорож барвистим штатом Нью-Мексико.

Проводити час із друзями завжди добре, адже коли вони разом, то

**ПРИГОДИ В ПОШУКАХ
ГОЛОВНОГО**
тривають!

США, штат

НЬЮ-МЕКСИКО

Нью-Мексико належить до так званих Гірських штатів Америки. Це вісім західних штатів країни, на території яких розташовані Скелясті гори. Починаються ці гори в Канаді, а закінчуються саме в Нью-Мексико!

НОВА МЕКСИКА

Нью-Мексико – Нова Мексика – так назвали іспанці ці землі у верхоріччі Ріо-Гранде. Ці люди прийшли сюди з ацтекської долини Мехіко й на її честь назвали нову територію. Тому назви і держави Мексика, і її столиці Мехіко, і штату Нью-Мексико походять з мови давніх ацтеків.

ГІРСЬКИЙ І БАРВИСТИЙ

Нью-Мексико – це не тільки гори. Засніжені вершини, оточені густими лісами, солончаками та білими піщаними дюнами, річки поміж пагорбами плато Колорадо, таємничі печери, великі рівнини й пустеля Чіуауа... Завдяки всьому цьому штат заслужено дістав прізвисько «Земля зачарування». І, до речі, це прізвисько не єдине, його ще називають «Кактусовий штат», «Земля можливостей» і «Барвистий штат»!

БІЛОСНІЖНА СПЕКА

Здається, що ці кургани з іскристими від сонця кристалами замела завірюха. Та насправді це пустеля. Тут дуже спекотно, а пісок складається із селеніту – різновиду гіпсу. Він м'який, білий і схожий на крейду. Ця найбільша у світі гіпсова пустеля називається Білими пісками.

ПІДЗЕМНЕ РІЗНОБАРВ'Я

Під склепінням гір Гваделупе перебувають Карлсбадські печери. Колись давно тут було підземне море, яке потім висохло. Так утворилося 60 печер, кожна з яких унікальна. Щоб оглянути найбільшу печеру Біг-Рум, знадобиться дві години, адже її площа як 14 футбольних полів! У печері багато казкової краси сталактитів. Якщо по них постукати, чутно дзвін. Посеред Біг-Руму розташоване озеро з водою смарагдового кольору. Цікаві й стіни печери Храм Сонця. Вони виблискують відтінками жовтого, рожевого та блакитного кольорів.

ВОЛОДАР ПРЕРІЙ

Декілька століть тому величезні стада могутніх бізонів кочували Великими рівнинами Північної Америки. Їх було не менш ніж 60 мільйонів! Однак наприкінці XIX століття прибулі до Америки переселенці майже повністю їх знищили. Добре, що люди вчасно схаменулися, почали оберігати тварин і відновлювати їхню популяцію у національних парках. Сьогодні в магазинах Нью-Мексико часто можна побачити череп бізона. Це популярний місцевий сувенір!

МІСТО ФРЕСОК

Багато будинків і стін у містечку Тукумкарі розписані картинами. Тут понад 50 фресок. На них зображена історія міста, штату й відомої траси 66, яку називають «головною вулицею США» та «матір'ю всіх доріг». Наприкінці позаминулого століття ця магістраль сполучила Захід і Схід країни. Біля неї з'явилося багато міст, зокрема й Тукумкері!

ЧИЛІ, ЧІЛІ, ЧІЛІ!

Нью-мексиканський перець чилі Хетч ароматніший і гостріший за інші сорти чилі, а тому особливо цінний. Його вирощують тільки в долині Хетч, яку місцеві жителі називають «світовою столицею Чилі». Пучки перців – рістри – можна побачити всюди: у будинках, у магазинах, у кав'ярнях і на ринках. У таких пучках зелені перці досягають, стаючи спочатку жовтогарячими, а потім червоними. На вигляд дуже барвисто!

МАНДРІВКА ЗЕМЛЕЮ СОНЦЯ

The Land of Sunshine – «Земля сонячного світла» – ще одне прізвисько штату Нью-Мексико. Штат і справді сонячний, а його столиця, місто Санта-Фе, входить до десяти найсонячніших міст США. Мандрувати за такої погоди – неабияке задоволення!

З ВИСОТИ

З висоти, як відомо, видно більше й далі. Однак не всі люблять підкорювати гори пішки! Побачити Нью-Мексико з висоти понад 3000 метрів можна, піднявшись повітряним трамваєм на гору Сандія. Так американці називають місцеву канатну дорогу. Лише 15 хвилин їзди над глибоким каньйоном – і краса штату в тебе перед очима. Краще милуватися нею в сяйві призахідного сонця, коли гори й пустеля спалахують такими кольорами, що аж дух перехоплює!

ПІД МУЗИКУ

Між містом Альбукерке та селищем Тіхерас на трасі 66 встановлені спеціальні шумові смуги. Якщо дотримуватися обмежень швидкості 70 км/год, можна почути, як шини «наспівують» пісню «Америка прекрасна». Це і корисно, адже допомагає уникнути аварій, і приємно водночас!

РІЗНОКОЛЬОРОВЕ НЕБО

У жовтні жителі Альбукерке приймають гостей з усього світу, які їдуть сюди заради фестивалю повітряних куль. Протягом дев'яти днів відбувається багато змагань, у яких задіяні до 600 куль. Під час одного зі змагань потрібно переміститися в потрібну точку, де на жердині прикріплений конверт із ключами від нового автомобіля. Цей приз виграє той, хто першим забере ключі. Однак це вкрай непросто: під

час польоту потрібно уникнути зіткнень із сотнями куль суперників. Найяскравіший виступ – «Родео», коли в небо злітають кулі незвичних форм у вигляді предметів, тварин, казкових персонажів. Увечері повітряні кулі світяться, наче гігантські лампи. Захопливе видовище!

НЕБЕЗПЕЧНІ МЕШКАНЦІ

Це **«гільський монстр»**, або **отрутозуб**, – велика отруйна ящірка, яка мешкає в лісах заповідника Гіла. Вона полюбляє нічний спосіб життя й доволі небезпечна, але на людину нападає тільки в разі захисту. Тому в нічному лісі краще не гуляти!

Гадюкам штат так само запав у око. Їх можна зустріти в найнеочікуваніших місцях, але краще, якщо це трапиться в музеї. В Альбукерке такий є – Музей гримучих змій. Тут навіть дарують сертифікат сміливого відвідувача!

СКЕЛІ-НАМЕТИ

Індіанці публо називали їх **Каша-Катуве** – «білі скелі». Американці називають «скелі-намети». Автори цих незвичайних скульптур – вода і вітер. «Шапки» в них складаються з твердіших порід, ніж підніжжя, не вивітрюються й захищають скелі від руйнувань. Було б шкода втратити таку красу!

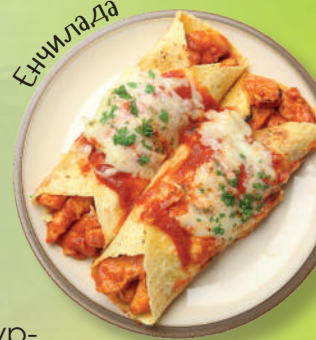

ШЛЯХ ЧІЛІ

Мандрівка – це знайомство не тільки з новими містами, а й з новими стравами та смаками. Цікаво дізнаватися, що криється за незвичними назвами.

Енчилада – тонкі кукурудзяні лаваші, у які загорнута начинка з курки, овочів або сиру. У Нью-Мексико їх обов'язково подають із соусом з перцю чилі. **Гуакамолє** – соус із авокадо, морської солі, соку лайма та зеленого перцю чилі. **Калабакітас** – кабачки, смажені із цибулею, часником, жовтою кукурудзою та зеленим чилі.

Енчилада

Гуакамолє

Чизбургер із зеленим чилі, картопля фрі із чилі, рагу із чилі... Чилі всюди й в усьому. Його тут дуже полюбляють!

Калабакітас

МИНУЛЕ І ТЕПЕРІШНЄ

Кілометри пустелі, гірські хребти, ліси – це все Нью-Месико. Землі багато, а людей мало. Нашадків іспанців, які переїхали на ці землі, називають *хіспанос*, а нащадків мексиканців – *чиканос*. Нашадки індіанців публо, навахо й апачі також мешкають тут. Минуле й теперішнє тісно переплітаються.

У містечку Таос-Публо всі будівлі побудовані з глиняної цегли. Товсті стіни, поштукатурені всередині білою глиною, зберігають тепло взимку й прохолоду влітку. Через такі містечка іспанці й називали індіанців публо, що в перекладі означає «село, селище». Їхні нащадки й досі живуть тут. Тільки тепер у помешканнях є двері, а раніше в будинки заходили по драбинах через вікна на даху. Світло через них проникало, а вороги – ні, адже в разі їхнього наближення всі драбини ховали.

У столиці штату Санта-Фе немає сучасних високих будівель. Усі і старовинні, і нові будинки зведені в стилі «публо» задля збереження незвичайного вигляду міста. І не тільки будинки, а навіть аеропорт!

У публо гарні танці, які виконували ще їхні предки. У кожному селищі свої версії танців жнив, плетіння кошиків, а також курудзяного, орлиного, оленячого, хмарного та бізонового танців. У деяких з них беруть участь відразу всі жителі селища, а квітковий танець і танець метелика виконують тільки діти. До того ж обов'язково є людина, яка стежить, щоб у дітей не розв'язувалися шнурки на мокасінах.

Свої традиції зберігають і сучасні чиканос. Наприклад, вони урочисто відзначають національне мексиканське свято Сінко де Майо. Цього дня влаштовують яскраві фестивалі та карнавали й, звісно ж, готують страви тепер уже нью-мексиканської кухні. Існує навіть сорт троянди, названий на честь цього свята. Її пелюстки яскраво забарвлені червоним, малиновим і вишневим кольорами!

У долині річки Зуни в Нью-Мексико мешкає народ зуни. За давньою традицією для зберігання їжі та води вони вручну, без гончарного круга, виготовляють посуд з місцевої глини. Після висихання посудину полірують каменем, а фарбу із саморобних барвників наносять пензликом з волокон юкі. Щоправда, раніше вироби випалювали в саморобній печі, а тепер – в електричній.

У Нью-Мексико багато бірюзи. Індіанці виготовляли з неї намистини й бісер, які використовували для оздоблення одягу та створення прикрас. Тільки років двісті тому вони почали виготовляти прикраси з бірюзи та срібла.

«Молода» бірюза небесно-блакитна. На сонці камінь поступово змінює колір на зелений. Таку бірюзу називають «старою».

Синя кукурудза, або кукурудза хопі, росте тільки у двох штатах, один з яких – Нью-Мексико. У синіх зернах білка більше, ніж у білій чи жовтій кукурудзі. З її борошна готують коржички, чипси й густу гарячу кашу атоле.

В індіанців не було писемності, тому свою історію вони передавали з вуст в уста: бабусі та дідусі розповідали онукам, а ті потім – своїм дітям. Ось чому в цих глиняних фігурок роззявлений рот: вони розповідають історії!

РІЗНОБАРВНИЙ СВІТ

Яскравого сонячного дня Антоша з татом і собакою Грегом гуляли луками. Точніше, це Грег радісно носився по траві, ганяючись за різнокольоровими метеликами та волохатими джмелями, які сердито дзижчали, а тато з Антошею влаштували урок ботаніки.

– Я бачу жовті кульбаби, і червону гвоздику, і волошку. Ти казав, що лучна волошка лілово-рожевого кольору, – Антоша тішився кожній знайомій квітці. – Ти не підказуй, я сам згадаю, що це за квіточки лимонного кольору... Згадав: медунка! Ой, а ті рожеві пуп'янки, над якими літають джмелі, я не знаю.

– Це конюшина, – відповів тато. – А ось ті блакитні квіточки, схожі на

волошки, – це цикорій. Порошок з його кореня ми п'ємо вранці. Дрібні жовті квіточки на високому стеблі – це звіробій. Він допомагає в лікуванні багатьох хвороб. Ну а білі ромашки ти добре знаєш, їх любить мама.

– Тату, а чому одні квіти різнокольорові, а інші – просто білі? І чому ввечері, під час сутінок, усі вони стають однаково сірими, а вночі й зовсім непомітні?

– Знаєш, Антошо, якби ми жили 340 років тому, я б не зміг відповісти на твої запитання. Однак 1672 року вчений Ісак Ньютон провів дослід зі скляною призмою та світлом. Пам'ятаєш, ми з тобою його теж робили?

– Це коли сонячний промінь світив на люстру й по стінах розліталися веселки? – вигукнув хлопчик.

– Молодець, правильно, – похвалив тато й продовжив: – Цим дослідом Ньютон показав, що сонячне світло не біле, а складається із семи різних кольорів. Науковці також з'ясували, як бачить наше око: світло падає на предмети, вони його відбивають, і це відбите світло, пройшовши крізь зіницю й кришталік, потрапляє на сітківку ока. У ній є особливі, чутливі до світла рецептори: палички та колбочки. Вони передають інфор-

мацію до мозку, і тоді ми сприймаємо побачене.

– Як кумедно! – розсміявся Антоша. – Палички та колбочки! Чому їх так назвали?

– Тому що їхня форма нагадує палички й колбочки, – усміхнувся тато. – У них різні функції. Палички сприймають тільки світле й темне випромінювання, тобто лише чорно-біле зображення. А колбочки розпізнають різні кольори завдяки пігментам, які в них містяться.

– Отже, у сутінках і вночі, коли мало світла, нам допомагають бачити палички, тому ми не розпізнаємо кольори, а вдень, за нормального освітлення, – колбочки, і ми бачимо все в барвах, так? – запитав Антоша.

– Так, ти молодець! – підтвердив тато. – Повернімося до світла й предметів. Річ у тім, що певну частину світлових хвиль предмети поглинають, а решту – відбивають. Різні предмети й речовини роблять це по-різному, адже складаються з різних молекул. Наприклад, цю кульбабу ми бачимо жовтою, тому що її поверхня поглинає всі світлові промені, окрім жовтого. Ромашка відбиває все світло, яке на неї падає, тому ми бачимо її білою. А твоя футболка, навпаки, поглинає все світлове випромінювання, і ти бачиш чорний колір.

– Це означає, що трава відбиває хвилі зеленого кольору, – зрадів Антон, – а наше волосся – помаранчевого! Решту вони поглинають, так?

– Молодець, – знову похвалив тато сина й погладив його вогняно-руду чуприну. – Тепер ти знаєш, чому ми бачимо все це різнобарв'я. А ось у собак немає колбочок, які б розрізняли червоний колір, тому червону гвоздику Грег бачить інакше. Зате в нього значно більше паличок!

– Ось чому він так добре бачить у сутінках! – Антоша, піднявши із землі м'яч, закинув його подальше й вигукнув: – Апорт, Грегу! Принеси мені жовтий м'яч!

КВІТУЧА ГАЛЯВИНА

Яскрава й весела гра для 2–4 осіб на розвиток уваги та кмітливості.

ПОЧАТОК ГРИ

1. Перед початком гри 24 картки перемішують і роздають гравцям залежно від їхньої кількості:

двоє гравців – по шість карток;

троє гравців – по п'ять карток;

четверо гравців – по чотири картки.

2. Картки гравців лежать зображенням догори так, щоб їх бачили всі учасники.

3. Одну картку виставляють на ігрове поле як початкову, а решту кладуть у стосик зображенням донизу. Це «банк».

4. Умови першого ходу вибирають самі гравці. Наприклад, першим ходить той, у кого найбільше білих квіточок.

ПРАВИЛО ХОДУ

1. У свій хід учасник гри може докласти будь-яку зі своїх карток до вже викладених так, щоб:

а) квіточки в місці сполучення карток збіглися за кольором;

б) вийшло не менш ніж дві групи квіточок, які збігаються за кольором.

2. Якщо потрібної картки немає, гравець бере одну з «банку». Якщо й ця картка не підходить, він пропускає хід. Черга переходить до наступного гравця.

ЗАБОРОНЕНО ХОДИТИ ТАК, ЩОБ:

- 1) в одній групі опинилися квіточки різного кольору;
- 2) виходила тільки одна група квіточок одного кольору.

ДОДАТКОВИЙ ХІД

Гравець має право на додатковий хід, якщо:

- 1) унаслідок ходу дві картки з однаковими комахами дотикаються й утворюється загальна група квіточок одного кольору;
- 2) утворилося три й більше груп квіточок одного кольору.

ПРАВИЛО «3+3»

Якщо під час чергового ходу утворилися дві групи квіточок по три одного кольору в кожній, то наступний гравець має взяти з «банку» додаткову картку. Якщо картки в «банку» закінчилися, то цей учасник пропускає хід.

КІНЕЦЬ ГРИ

Виграє той, хто першим викладе всі свої картки.

ЗРАЗКИ ХОДІВ У ГРІ

1, 2, 4 – звичайні ходи.

3, 5, 7 – хід, під час якого утворилися дві трійки квіточок одного кольору (діє правило «3+3»).

6 – гравець отримує право на додатковий хід, оскільки утворилися три групи квіточок одного кольору.

Якого кольору заздрість?

– Тепер уже немає жодних сумнівів, що батько залишить більшу частину спадщини своєму улюбленцю. Такий одяг, як він йому подарував, носять тільки головні спадкоємці. Як думаєш, Рувиме?

Рувим насупився. Йому, як старшому, не подобалися натяки братів, але ще більше не подобалося те, що вони, найімовірніше, мали рацію. Сьогодні Йосип, один з молодших братів, вийшов з намету в новому барвистому одязі.

За тих часів вбрання виготовляли з льону та шерсті. Достатньо було кількох овець і кіз, щоб забезпечити одягом усю сім'ю.

Стригли овець щороку. Це була визначна подія. Якщо залишався надлишок шерсті, його продавали прядильникам і ткачам.

Льон збирали трохи недостиглим. Стебла сушили на сонці, а потім замочували в воді, щоб розм'якшити тверді частини. Після висихання його м'яли, щоб відділити волокна.

Лляні, овечі та козячі волокна були короткі й нецупкі, тому їх пряли, тобто скручували на прядці в нитку потрібної товщини. І так доти, доки всі волокна на прядці не перетворювалися в одну довгу нитку. Готові нитки фарбували, а потім на ткацькому верстаті виготовляли тканину.

Барвники добути було не так просто: жовтий колір отримували з листя мигдалю і товченої шкірки граната, а чорний – з кори гранатового дерева. Червоний колір добували з коренів марени, з висушених комах, кермесових червців або з тичинок крокусу. З квіток рослини індигофера отримували синю фарбу, а з деяких видів молюсків – найдорожчу пурпурову.

Для того щоб пофарбувати одну довгу одяжину в пурпуровий колір, потрібно було до 10 тисяч молюсків. В одній квітці крокусу 3–4 тичинки, а щоб отримати яскраву фарбу, їх потрібно тисячі. Тому всі фарби, особливо пурпурова, були дорогими. Після фарбування всі нитки чи тканину добре викручували, щоб використати барвник ще раз.

Найчастіше в кожній сім'ї жінки вміли і прости, і ткати, і шити одяг. Однак тканина, зіткана з різнокольорових ниток, або вбрання, пошите з різнокольорових тканин, були рідкісними й дорогими. Такий одяг носили тільки багатії, глави сімей або їхні спадкоємці. Тобто люди, які мали особливий статус у родині чи суспільстві.

Ось чому так хвилювалися Рувим і його брати. Їхній батько Яків дуже любив свого одинадцятого сина Йосипа й навіть подарував йому гарний «барвистий одяг». *Кетонет пассім* – так єврейською мовою звучать ці два слова. У всій Біблії вони згадуються тільки ще в одній історії про царську дочку Тамару. Там написано, що такий барвистий одяг (*кетонет пассім*) носили тільки царські доньки. Ось таке вбрання подарував Яків улюбленому синові!

Невідомо, було воно пошите з кольорових тканин чи з тканини, зітканої з кольорових ниток. І в одному, і в іншому випадку це був довгий хітон з довгими рукавами, що означало: його власник не працюватиме тяжко руками. Зазвичай такий одяг носив не молодший, а старший син, як головний спадкоємець.

Відтоді в серцях синів Якова оселилася заздрість. Варто їм було побачити дорогий хітон Йосипа, як злі думки й слова переповнювали їх. Незабаром усе добре, що вони колись відчували до свого брата, зникло. Ненависть підштовхнула їх до страшного вчинку: вони схопили Йосипа й хотіли

його вбити, але потім передумали й продали в рабство. Барвистий одяг, причину своєї заздрості, брати розірвали й вимастили овечою кров'ю. А потім показали це батькові, і Яків повірив, що Йосипа роздерли дикі звірі.

Поверхню, яка поглинає всі світлі хвилі, наше око бачить як чорну. Заздрість така сама: усе добре й світле зникає в ній, вона поглинає все. Так якого кольору заздрість?

Яка ж страшна
ця заздрість!
І небезпечна!

Ісус сильніший
за неї! Він наш Друг
і завжди допоможе
вибрати добро,
а не зло.

КОЛІР – це здатність твого ока сприймати різні хвилі світла. Потім око передає цю інформацію до мозку, котрий відповідає за розпізнавання кольору й відчуття, які цей колір викликає. Учені з'ясували, що різні кольори впливають на нас по-різному, тому колір можна зробити своїм помічником.

ПІГУЛКА РАДОСТІ

Жовтий – колір радості й чудова «пігулка» для поліпшення настрою. Він проганяє смуток і спонукає до роботи ті відділи мозку, які відповідають за мовлення та мислення. Недарма ж у багатьох школах стіни класів пофарбовані жовтим кольором: він допомагає учням вибудовувати хід думок. Жовте яблуко чи банан – теж прекрасні помічники!

АКТИВІН

Червоний колір бадьорить, підвищує активність і додає енергії. Тому, якщо ти швидко втомлюєшся, спробуй покласти на свій стіл яскраво-червону папку, ручку чи блокнот. Однак перенасиченість червоним може спровокувати роздратування та гнів. Тому полежати вдома на червоній ковдрі під лампою, накритою червоною тканиною, можна не більше ніж 10–20 хвилин!

КОЛІР УСМІШКИ

Якщо в тебе кепський настрій, поглянь на щось жовтогаряче. Недарма на Новий рік ми залюбки їмо мандарини та апельсини. Це додаткова порція радості та веселощів! Жовтогарячий колір складається із жовтого та червоного, тому він і заспокоює, і тішить, і бадьорить. Крім того, цей колір збуджує апетит, тому в їдальні стануть у пригоді жовтогарячі тарілки, чашки чи серветки!

СПОКІЙНА ПРОХОЛОДА

Якщо довго дивитися на небо чи воду, то занепокоєння й тривога відступають, начебто прохолодний вітерець у спекотний день відносить їх із собою. Синій і блакитний кольори «охолоджують» і заспокоюють нервову систему. У кімнаті, де переважають такі кольори, легко засинати. Сині подушки, ковдри та штори добре в цьому допомагають.

ОЧНІ КРАПЛІ

Зелений і фіолетовий кольори добре допомагають стомленим очам. А ти знаєш, що раніше в бібліотеках на столах стояли лампи саме із зеленим абажуром? Якщо в тебе немає такої лампи, нехай у твоїй кімнаті будуть зелені рослини, або зелений плед на кріслі, або картина, на якій багато зеленого кольору. Це допоможе і відпочити, і зосередитися. Особливо якщо в школі задали багато домашніх завдань!

Для створення потрібного кольорового настрою в пригоді стане все: одяг, фрукти, овочі, улюблені іграшки, подушки, пледи, посуд, рамки для фотографій, папки, олівці та ручки.

СТВОРЮЙ СВІЙ
ВЕСЕЛКОВИЙ
НАСТРІЙ!

ЖИВІ СИМВОЛИ

Кожний американський штат обирає собі символи. У Нью-Мексико вони теж є: самоцвіт бірюза, хрустке печиво бісочитос, перець чилі, а також червоний і жовтий кольори. Є в нього й живі символи.

ЗВІР ШТАТУ – американський чорний ведмідь барибал. Літо й осінь він проводить у гущавині гірських лісів, а навесні, після зимової сплячки, шукає їжу на відталих південних схилах і в долинах рік та озер. Барибал – усеїдна тварина. Разом із м'ясом, рибою та комахами він залюбки поїдає ягоди, горіхи, фрукти, не відмовляючись і від конюшини з кульбабою.

На честь ведмедиці-барибал Вінніпег з Лондонського зоопарку названий славнозвісний герой Вінні-Пух.

Ведмежа-барибал Смокі, урятований під час лісової пожежі в Нью-Мексико минулого століття, став талісманом Лісової служби США.

ПТАХ ШТАТУ – каліфорнійська зозуля. Це цікава пташка, яка віддає перевагу не літати, а радше бігати дорогами, тому її називають зозуля-подорожник. Вона мешкає переважно в посушливих районах, пустелях і луках. Після холодної ночі в пустелі, перш ніж почати шукати їжу, пташка любить погрітися на сонечку.

Зозулі-подорожники – спритні мисливиці. Вони можуть уразити навіть отруйних змій: одна пташка відволікає увагу, а інша цілиться в зміїну голову гострим дзьобом.

КВІТКА. Квітуха юка має багато білих дзвіночків на великому стеблі. Юка – одна з небагатьох рослин, які виживають у пустелі Чіуауа.

Плоди, які утворюються після цвітіння, солодкі та м'ясисті. Корінні американці їли їх сирими, смаженими та сушеними.

Листя рослин використовували як волокно для плетіння кошиків, виготовлення тканин, рогожок, мотузок і сандалів. Ці волокна й сьогодні додають до джинсової тканини для додаткової цупкості.

КОМАХА. Оса-мисливиця на тарантулів – одна з найбільших дорожніх ос у світі.

Самі оси живляться нектаром квітів різноманітних рослин, але для годування личинок ці мисливиці відловлюють павуків-тарантулів, паралізуючи їх своїм укусом. Людині укусу такої осі завдає сильного болю.

ДЕРЕВО. Сосна колорадська, або сосна їстівна. Вона не найвища серед своєї соснової рідні, але її круглясті шишки повні горіхів з маслянисто-солодкими ядерецями. Ці дерева облюбувала сойка-пінйон. Вона виринає смачне насіння з розкритих шишок, живиться ним і розсіює по всьому лісу. Із загубленого насіння потім виростуть нові сосни, з'являться нові шишки, які лущитимуть нові сойки. Ось такий взаємовигідний обмін сосон і сойок!

МЕТЕЛИК.

«Символ метелика додає кольору до символів штату, адже метелики увиразнюють красу світу», – вирішили в Нью-Мексико й вибрали для себе ось такого метелика. Він уродженець Нью-Мексико й залишається тут цілий рік. Навіть діти легко можуть виявити його серед місцевої ведмежої трави.

ТЕМПЕРАТУРА КОЛЬОРУ

Серед безлічі кольорів і відтінків розрізняють три основні: червоний, жовтий і синій. Решта кольорів утворюється внаслідок їхнього змішування. Ти легко можеш це перевірити: просто змішай фарби!

Кожен колір навіть має свою температуру! До теплих кольорів належать ті, у яких більше жовтого: жовтий, жовто-гарячий, червоний та їхні відтінки. До холодних – ті, у яких більше синього: синій, зелений, фіолетовий та їхні відтінки. Чорний, білий і сірий також належать до цієї групи.

Щоб перевірити температуру малюнка, розфарбуй праву половину метелика теплими кольорами, а ліву – холодними. Відчуваєш різницю?

Салат Нью-Мексико

Тобі знадобляться:

- 200 г консервованої кукурудзи;
- 400 г консервованої червоної квасолі;
- червоний перець;
- свіжий огірок;
- авокадо;
- 3 зубчики часнику;
- лимонний сік;
- оливкова олія.

1. Відкрий консервовані кукурудзу та квасолі. Виклади їх у салатницю.
2. Наріж червоний перець, огірок і авокадо кубиками середнього розміру.
3. Для цього вичави столову ложку лимонного соку й додай три столові ложки оливкової олії. Дрібно наріж часник і додай до заправки.
4. Змішай усі інгредієнти салату. Посоли за смаком, додай заправку й перемішай.

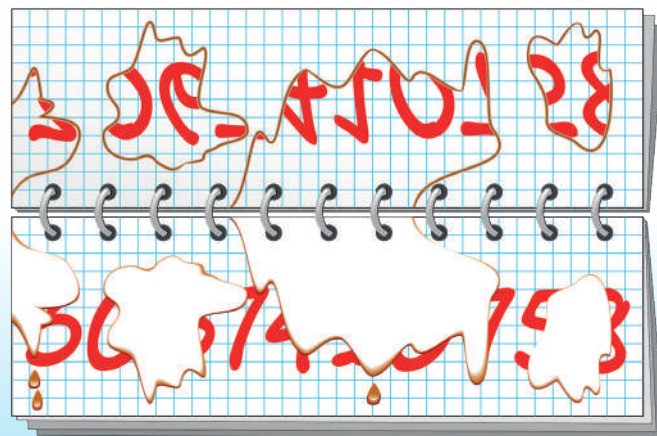
5. Салат готуй безпосередньо перед поданням на стіл, щоб овочі не пустили сік.

Допоможи кожному метелику
знайти свою квітку.

Хтось роз-
лив чай на
блокнот.
Допоможи
відновити
телефонний
номер, за-
писаний у
ньому.
Частина
номера
відбилася на
попередній
сторінці.

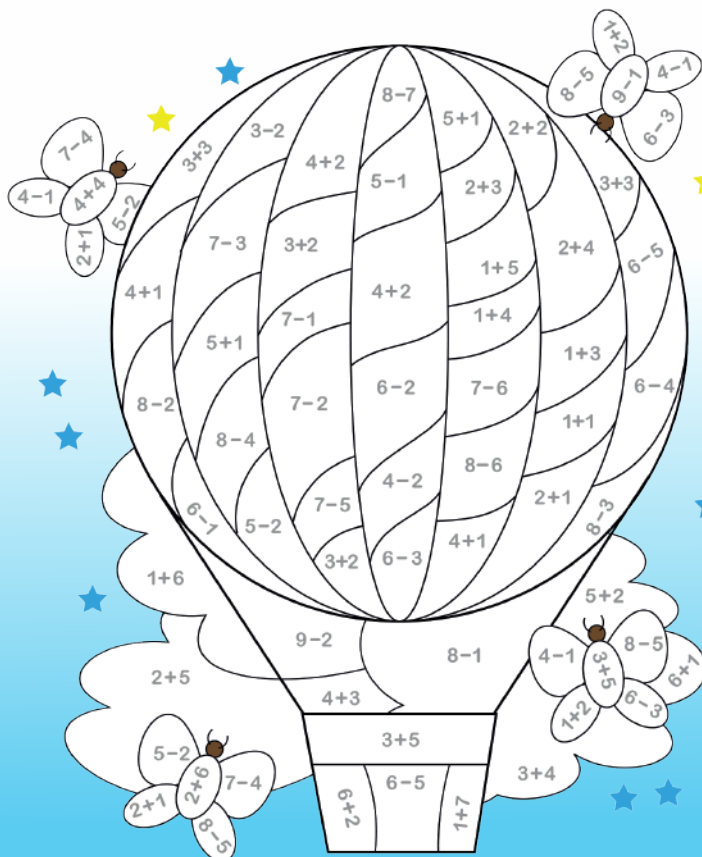

Уважно поглянь на зразок і поділи
цукерки на рівні порції.

Знайди всі
числа від
1 до 30.
Позмагайся з
друзями, хто
зробить це
швидше.

Допоможи ведмежатку знайти шлях додому.

Знайди 10 відмінностей.

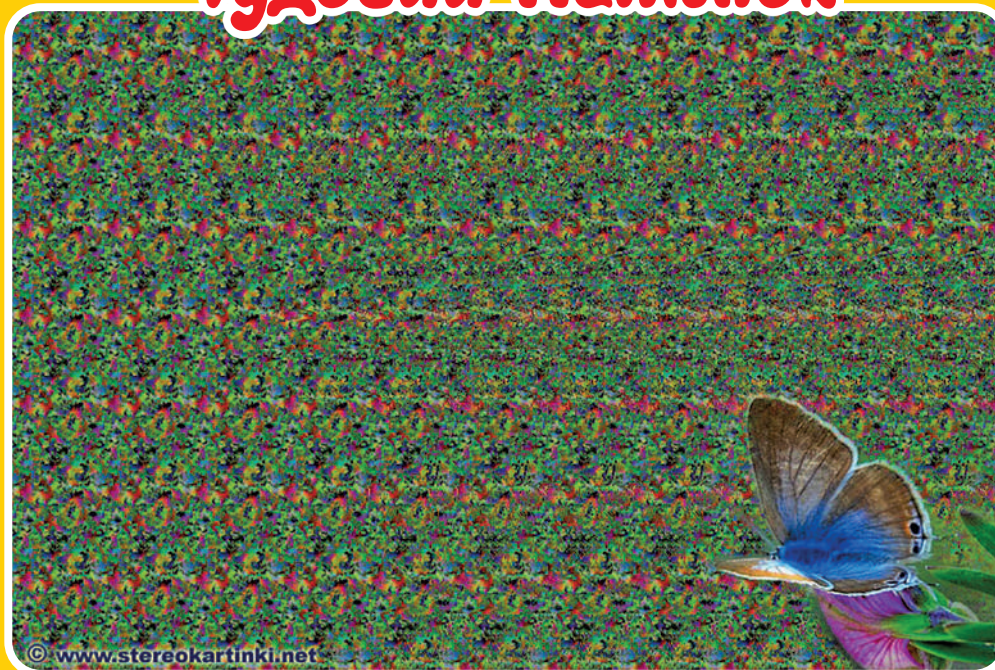
Розв'яжи приклади й розфарбуй малюнок.

ВІДПОВІДІ:

с. 23: 3067410758; с. 24: квітка й три метелики.

Чудовий малюнок

У наступному номері:
подорож до Боснії
та Герцеговини

Якщо ви бажаєте переказати
кошти на розвиток журналу,
можете зробити це через банк.

Наші реквізити:

Отримувач: УУК АСД
Код ЄДРПОУ 19350731
IBAN: UA75380805 00000000
26006149457
МФО 380805
Банк: ПАТ «Райффайзен Банк
Аваль» у м. Києві
Призначення платежу:
добровільні пожертви.

Замовити наші журнали «Дружболандія» ви можете, написавши листа на e-mail: dzherelo@ukr.net, а також зателефонувавши за номером 0 800 30 20 20. Наш сайт: lifesource.ua

Якщо вам цікаво,
чим займаються наші
герої у вільний від
подорожей час, то
дивіться дитячі передачі
«Дружболандія»
на сайті:
tv.hope.ua

**Побувай з
нами там, де
ти не був!**

**Тебе
очікують неза-
бутні пригоди
в пошуках
головного!**

Відповідальний за випуск: директор видавництва
«Джерело життя» Василь Джулай
Головний редактор видавництва: Лариса Качмар
Випусковий редактор: Олена Мехоношина
Відповідальний редактор: Людмила Поправкіна
Переклад: Олена Мехоношина

Редагування, коректура: Ганна Борисовська,
Олена Мехоношина
Дизайн і верстка: Ганна Рафес
Автор текстів: Олена Поправкіна
Відповідальна за друк:
Тамара Грицюк

Християнське видавництво
«Джерело життя»
Адреса: 04071, м. Київ,
вул. Лук'янівська, 9/10-А
e-mail: dzherelo@ukr.net;
тел.: (044) 428 - 84 - 38